TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đồng Tháp siết quản lý IUU từ cảng cá đến ngư trường

09:39 10/09/2026

Toàn bộ 1.482 tàu cá của Đồng Tháp đã được cập nhật trên cơ sở dữ liệu quốc gia VNFishbase; 97,7% tàu thuộc diện bắt buộc đã lắp thiết bị giám sát hành trình. Tỉnh đang tiếp tục khép chặt các khâu quản lý, xử lý nghiêm tình trạng mất kết nối VMS và giữ mục tiêu không để tàu cá vi phạm vùng biển nước ngoài.

Chống khai thác thuỷ hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (IUU) tại Đồng Tháp đang được triển khai từ quản lý hồ sơ, giám sát hành trình đến kiểm soát tàu ra vào cảng.

Theo Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh Đồng Tháp, toàn tỉnh hiện có 1.482 tàu cá, tất cả đã được cập nhật trên hệ thống VNFishbase. Trong số này, 1.386 tàu còn hạn giấy phép khai thác, đạt 93,5%.

Đối với nhóm tàu có chiều dài từ 15 m trở lên, 879 trong tổng số 900 tàu thuộc diện bắt buộc đã hoàn tất lắp đặt thiết bị giám sát hành trình, tương đương 97,7%. Những phương tiện chưa lắp VMS được địa phương phân công lực lượng theo dõi chặt chẽ tại vị trí neo đậu, không để tự ý rời bến tham gia khai thác.

Việc định danh tàu cá và đối chiếu thông tin chủ phương tiện với Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư qua VNeID cũng đạt 99,9%. Kết quả này giúp cơ quan chức năng từng bước chuẩn hóa thông tin, hạn chế tình trạng sai lệch hồ sơ hoặc khó xác định trách nhiệm khi xảy ra vi phạm.

Đồng Tháp tăng cường giám sát hành trình tàu cá, kiểm soát chặt hoạt động khai thác nhằm ngăn ngừa vi phạm IUU. (Ảnh minh hoạ)

Không chỉ quản lý tàu trên hệ thống, Đồng Tháp đang tăng cường kiểm soát hoạt động thực tế tại các cửa biển và cảng cá. Toàn bộ lượt tàu xuất, nhập cảng qua các trạm biên phòng đã được cập nhật, giám sát trên phần mềm eCDT.

Việc số hóa quy trình kiểm soát giúp cơ quan chức năng theo dõi rõ hành trình của từng phương tiện, thời gian ra vào cảng, sản lượng khai thác và nguồn gốc thủy sản đưa lên bờ. Đây là những dữ liệu quan trọng phục vụ truy xuất nguồn gốc, ngăn thủy sản khai thác trái phép đi vào chuỗi cung ứng.

Đối với hoạt động chế biến và xuất khẩu, toàn bộ doanh nghiệp trên địa bàn có sản phẩm thủy sản đưa sang thị trường Liên minh châu Âu đều chấp hành các quy định liên quan. Qua kiểm tra, cơ quan chức năng chưa phát hiện trường hợp vi phạm.

Tuy nhiên, kết quả đạt được chưa đồng nghĩa với việc có thể nới lỏng quản lý. Từ đầu năm 2026 đến nay, các lực lượng chức năng của tỉnh đã phát hiện và xử phạt 76 vụ vi phạm hành chính, tổng số tiền hơn 5,1 tỷ đồng. Phần lớn trường hợp liên quan đến việc để thiết bị VMS mất kết nối trong quá trình hoạt động trên biển.

Mất tín hiệu giám sát hành trình là một trong những nguy cơ tạo ra khoảng trống trong quản lý tàu cá. Vì vậy, việc phát hiện sớm, xác minh nguyên nhân và xử lý trách nhiệm của chủ tàu, thuyền trưởng đang được xác định là nhiệm vụ cần duy trì thường xuyên.

Đồng Tháp hiện giữ được kết quả không có tàu cá vi phạm vùng biển nước ngoài từ năm 2024 đến nay. Đây là tín hiệu tích cực, song áp lực duy trì vẫn rất lớn bởi chỉ một trường hợp vi phạm cũng có thể ảnh hưởng đến nỗ lực chung trong tháo gỡ "thẻ vàng" đối với thủy sản Việt Nam.

Trong đợt kiểm tra ngày 9/9, đoàn công tác của Bộ Khoa học và Công nghệ do ông Nguyễn Phong Nhã, Phó Cục trưởng Cục Viễn thông làm Phó trưởng đoàn, ghi nhận sự chủ động của Đồng Tháp trong thực hiện các nhiệm vụ chống khai thác IUU.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, đoàn đề nghị tỉnh tiếp tục hoàn thiện số liệu báo cáo, xây dựng các kiến nghị cụ thể kèm phụ lục và rà soát quy trình phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị.

Công tác đào tạo, hướng dẫn cán bộ trực tiếp theo dõi hệ thống cần được tăng cường. Hoạt động tuyên truyền cho ngư dân cũng phải rõ ràng, trực quan hơn, giúp chủ tàu và thuyền trưởng hiểu đầy đủ trách nhiệm duy trì thiết bị VMS, ghi nhật ký khai thác và tuân thủ ranh giới trên biển.

Giám sát hành trình giúp cơ quan chức năng quản lý hoạt động tàu cá, kịp thời phát hiện và ngăn ngừa nguy cơ vi phạm IUU. (Ảnh minh hoạ)

Đối với những sự cố phát sinh từ phần mềm, hệ thống giám sát và đường truyền dữ liệu, địa phương được yêu cầu phản ánh kịp thời về Chi cục Thủy sản để tổng hợp, phối hợp xử lý. Việc phân biệt rõ lỗi kỹ thuật với hành vi cố tình ngắt kết nối là cơ sở để xử lý đúng đối tượng, đồng thời không làm gián đoạn hoạt động hợp pháp của ngư dân.

Tiếp thu các nội dung kiểm tra, bà Trần Thị Bé Bảy, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường, Phó trưởng Ban Chỉ đạo IUU tỉnh Đồng Tháp, cho biết tỉnh sẽ yêu cầu các sở, ngành và địa phương khẩn trương rà soát, khắc phục những hạn chế còn tồn tại.

Các giải pháp sẽ được triển khai sát với tình hình thực tế tại từng địa bàn ven biển, gắn trách nhiệm của cơ quan quản lý với trách nhiệm của chủ tàu và thuyền trưởng. Mục tiêu là bảo đảm đội tàu hoạt động đúng quy định, minh bạch nguồn gốc thủy sản và thực hiện đầy đủ các khuyến nghị của Ủy ban châu Âu.

L.T